

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 144.

V Ljubljani, v soboto 27. junija 1885.

Letnik XIII.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“,

edini slovenski dnevnik na katoliško-konservativni podlagi,

nastopil bode s 1. julijem drugo polovico XIII. leta svojega obstanka. Ob tej priliki vabimo najljubše vse prijatelje našega lista, da bi se kolikor toliko podvzimali z dopošiljatvijo naročnine, kateri je taista že potekla, kakor tudi z razširjanjem našega lista, za kar se našim dosedanjim gg. naročnikom še prav posebno priporočamo.

„Slovenec“ veljá za Ljubljano pri opravništvu prejeman:

Za celo leto	13 gl. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman veljá:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenca“.

Židovska nesramnost.

Poziv, kojega je francoski žid Cremieux o svojem času za vstanovo židovske zveze (Alliance Israelite), zlasti v obrambo zatoženih židovskih morilcev v Tisza-Eslarju med svet razposlal, glasi se tako-le:

„Izraelci — bratje!

Alijanca, katero mi vstanoviti hočemo, ni francoska, ne angleška, ni švicarska, ne nemška, ona je — židovska, je vesoljna.

Druga ljudstva razcepljena so v razne narodnosti; mi edini nimamo sodržavljanov, ampak le — tovariše. Žid ne bo poprej prijatelj kristjanu ali mohamedanu, dokler ne bode luč židovske, edine na um oprte vere povsod svetila.

Raztreseni v sredi ljudstev, ki so našim pra-

vicam in koristim protivna, hočemo pred vsem — židje ostati. Narodnost naša je — vera naših očetov, druge mi ne poznamo.

Mi stanujemo v tujih deželah ter ne moremo za menjajoče se koristi teh dežel brigati se, dokler so naše lastne moralčne in gmotne koristi v nevarnosti.

Naša židovska vera mora prej ali slej po vsem svetu razširiti se.

Izraelci! Če prav razkropljeni po vseh kotih sveta, vendar smatrate se vsi za ude izvoljenega ljudstva.

Izraelci! Ako tedaj spoznate, da je vera vaših očetov vaš edini patriotizem!

Ako spoznate, da ste kljubu vaše zunanje različne narodnosti le eno, edino ljudstvo!

Ako spoznate, da pravo versko in politično resnico edino le naše židovstvo predstavlja!

Ako vse to spoznate in verujete, potem — Izraelci celega sveta! — pridite, poslušajte naš poziv ter pokažite v dejanji, da z nami držite; delo je veliko in sveto, uspeh je gotov!

Katoličanstvo — ta naš sto- in stoletni sovražnik — propade v glavo (Pij IX., Leon XIII.) zadeto (frappe à la tête).

Vsaki dan se bode mreža, katero Izrael preko sveta razteza, širila, in vzvišena prerokovanja naših svetih bukev bodo vresničila se. Pride dan, ko bode Jeruzalem hiša molitve za zjedinjena (požidena) ljudstva, ko bode zastava židovskega monoteizma na najdaljnih bregovih svetá vihrala.

Izraelci! Porabimo vsako priložnost. Naša sila in moč je velika; učimo se rabiti jo. Česa bi se bali? Šaj je blizo dan, ko bodo bogastva vsega sveta izključljivo le židovska lastnina (les richesses de la terre appartiendront exclusivement aux Juifs).“

Francoski list „L'Anti-Semitique“, ki je ta zanimivi dokument priobčil, pristavlja, da se bode težko človek Ne-žid, ktere si bode narodnosti, dobil, kojega ne bi ta toliko predrzna židovska zloba razkačila.

Toda pomisliti je treba, da smo res že daleč prišli, da se take z vso predrznostjo razodete veleizdajske židovske nakane in domišljije v omikanih krščanskih državah trpe in dopuščajo.

Pomisliti je zlasti treba, da je le neprestana bramba katoliške cerkve, ki se tu kot glavna sovražnica židovstva zaznamuje, v srednjem veku židovstvo pokončanja obvarovala in ga še zdaj varuje, toda — nehvaležnost je plačilo svetá! Pa pri vsem tem verujemo in zaupamo, da peklenska vrata — če jim prav vsi čifuti celega svetá na pomoč pristopijo — Jezusove svete cerkve konečno premagala ne bodo. Portae inferi non praevalerunt adversus eam! —nin.

Ali sme katoličan liberalne časopise brati?

(Po „Annalen“ — „Das Apostolat der „Presse“.)

Ako opazujemo veri in cerkvi sovražen značaj liberalnih časopisov, kakor smo ga zadnjič dokazali in popisali (142. štev. „Slov.“), sklepali moramo iz tega, da jih ne bi smel brati noben katoličan, kateri svojo mater, cerkev, ljubi in pozna. To mu že prepoveduje njegova čast kot katoličanu; prepoveduje mu tudi spoštovanje, ljubezen in hvaležnost, katero je dolžan svoji cerkvi.

Katoliški kristijan veruje, da je cerkev nevesta Božjega Sinú, katero je odkupil s svojo predrago krvjo in jo s svojo smrtjo storil živ studenec božjih milost in resnic. Katoliški kristijan veruje, da je po oporoki Jezusa, cerkev dednica njegovega odrešilnega zaklada, zato da bi veliko delo izveličanja na posameznih ljudeh dopolnila, da bi izpolnjevala svojo nalogo, zaradi ktere je Sin Božji prišel iz nebeskih višav na borno zemljo, ktera naloga obstoji v tem, da bi Boga hvalila in častila, človeka pa izveličala, srečnega storila na tem in onem svetu. On veruje tudi, da je sv. cerkev neizmisljiva učiteljica svetih resnic za vse narode in vse čase; on dobiva od nje one resnice, ktere mora verovati, ako hoče izveličan biti. Katoliški kristijan veruje, da je sv. cerkev od Jezusa

LISTEK.

Ljubljana.

(Iz Radiševskega „Führer durch Krain“.)
(Konec.)

Leta 1660 praznovala je Ljubljana jako sijajno nastop vlade cesarja Leopolda I. klanjaje se mu. Ob tej priložnosti delilo se je v Ljubljani mesó in vino med narod in pa denar so med ljudi metali. Za vino so napravili nalašč lastne tatrmane, da je iz njih mesto vode vino teklo. Cesar sam pa se je sprehajal po škrlatastih preprogah po turjaškem vrtu (v deželnem dvorcu) razgrnjenih. Tiste preproge razdelili so potem na drobne kosce raztrgane med narod, ki si je kosce v spomin obdržal.

Konec 17. stoletja vstanovila se je tukaj „academia Operosorum“, iz ktere se je leta 1702 porodilo „filharmonično društvo“, katero se je še do današnjih dni ohranilo. To društvo pozdravilo je leta 1703 princa Evgena došlega iz Laškega z godbo.

Leta 1717 meseca aprila podrli so staro mestno zbornico in so jeli današnjo zidati. Leta 1771 dobile so Ljubljanske hiše prve številke. Velik požar

nastal je leta 1774 28. julija po noči na Št. Peterškem predmestju, ki je 104 hiše vpepelil. Prve svetilnice za nočno razsvitljava vpeljale so se bile leta 1793.

1. aprila 1797 prišel je v Ljubljano genaral Napoleon Bonaparte.

Leto 1821 ostalo bo v zgodovini Ljubljanskega mesta nepozabljivo. Kongres je bil tedaj, na kterege so prišli cesar avstrijski in ruski (na Ježici je še sedaj gostilna pri ruskem caru, ki na navzočnost ruskega cara spominja), kralj Neapolitanski in vojvod Modenski s svojimi ministri in z ministri drugih zveznih držav, med kterimi so bile: cerkvena država, Prusija, Angleška in Francoska.

V tistem času je že imel grof Franc Hohenwart napravljen načrt za napravo deželnega muzeja in ga je knezu Metternichu tukaj na kongresu bivačemu razodel. Temu je bil načrt tako všeč, da ga je jako toplo pri cesarju priporočal in se je muzej resnično v kratkem času na to vstanovil.

Cesar Franc in cesarica Karolina Avgusta prebivala sta štiri mesece in pol v Ljubljani in sta se velikokrat na Ljubljansko barje peljala. Tedaj je sklenil cesar Franc sklicati enketo, ktera

naj se bo pečala z izsuševanjem barja. Res se ga je takoj na to 4 □ milje osuševati jelo in je bil leta 1825 uspeh že očividn.

Kranjska kmetijska družba vstanovila se je leta 1767 ob času Marije Terezije. Leta 1839 obiskal je to družbo nadvojvoda Janez, kakor tudi društvo za povzdigo obrtnije in industrije.

Tri leta pozneje, l. 1842 prišel je v Ljubljano oče našega cesarja, nadvojvoda Franc Karol, kteremu je bila Ljubljana posebno pri srcu, kedar so izročili ravno dovršen most pred frančiškani javnemu predmetu in so ga tudi po njem imenovali Francov most. Ljudstvo je most prekrstilo in ga večinoma nazivlje: frančiškanski most, prej ko ne, ker mu je pravi izvor tega imena neznan ali pa po stari navadi. Most se je izročil v navzočnosti nadvojvode Franc Karola javnemu prometu 25. sept. 1842.

Dve leti kasneje, 1844. l., osrečila sta cesar Ferdinand in cesarica Marija Ana belo Ljubljano s svojim večdnevničnim bivanjem tukaj. Tedaj je bila v Ljubljani tudi prva industrijska in obrtna razstava, ktere se je 280 razstavljevalcev vdeležilo.

Leta 1849 dovršena je bila prva železnica

postavljena deliteljica sv. zakramentov in vseh milost, ktere nam je mogoče pridobiti vsled odrešenja Gospodovega; on tudi veruje, da ga cerkev odveže vseh grehov in ga naredi otroka Božjega. On veruje, da so pastirji in duhovni njegove cerkve prejeli od Jezusa svoj trojni posel, namreč ljudstvo učiti, blaziti in izveličati, da si niso iz človeške prevzetnosti in pohlepnosti prisvojili moči in časti, ampak, da jim je Jezus sam podelil čudežno, duhovno moč in čast. Katoliški kristijan veruje, da je največja dobrotica celega človeštva sv. cerkev, ktera vse ljudi kot svoje otroke z največjo ljubeznijo in skrbjo vodi, in vse, kteri se k njej zatečejo, časno in večno srečne stori. Slednjič veruje katoliški kristijan na svoj cilj, izveličanje svoje duše doseže le v sv. cerkvi in z njeno pomočjo; kajti on vé, da je Izveličar le nji dal ključne nebeškega kraljestva.

Ako toraj katoliški kristijan vse to veruje — kar mora verovati ako hoče biti katoliški kristijan — mora mu biti njegova cerkev čez vse najdražja in najljubša. Ona mu mora biti dražja in ljubša kakor denar in blago, ljubša kakor služba in časti, dražja kakor svetna domovina, dražja kot njegovo lastno življenje; kajti več je vredno izveličanje kot vsi zakladi tega sveta po besedi Kristusovi: „Kaj pomaga človeku, naj tudi celi svet pridobi, če pa svojo dušo zgubi?“

Če pa te temeljne nauke verujemo (kar gotovo storimo) prašamo: Kako je mogoče katoličanu liberalne časnike brati? Časopise, kteri zasramujejo, zasmejujejo in preganjajo sv. cerkev? Časopise, kteri sv. cerkev povsod skušajo ovirati, kjer hoče svoj poklic spolnjevati pri ljudéh? Kako more brati časopise, kteri prve in glavne ude, da stebre sv. cerkve, duhovnike, neprenehoma zasramuje ter jih oblatuje? Časopise, kteri z dirjim sovraštvom preganjajo vse, kar mu je svetega in častitljivega, da celó, kar mu je najdražjega na tem svetu? Nikakor ni mogoče, da bi veren katoličan zamogel brati liberalne časopise, kakor tudi ni mogoče biti prijatelj človeku, kteri bi njegovo lastno mater zasramoval. Čast, biti otrok velike sv. katoliške cerkve, hvaležnost, ljubezen in spoštovanje, ktero ji mora skazovati, mu prepovedujejo vsako tako branje. Če pa vendar to stori, ni nikakor drugače mogoče, kakor da je v srcu od vere odpadel, čeravno po vnanjem še ime ima, ali znabiti tudi še kake običaje na videz ali iz navade spolnuje. Se li dá temu kaj vgovarjati? Ne. Ali si veren kristijan, toraj takih časnikov ne boš čital; ali pa jih čitaš ter se s tem vdeležiš vseh hudobnih dejanj zoper cerkev ter si s časniki vred njen zaničevalec in odpadnik. Človeškemu umu ni umevno, kako bi se mogli družiti liberalni časniki z vero katoliških resnic in z mišljenjem katoliškega srca!

Navedeno vprašanje je toraj v pravem pomenu vprašanje vesti (Gewissensfrage) in ako bi morali na to vprašanje odgovarjati, zamoremo le odgovoriti, da katoliški kristijan tega ne sme storiti. Toraj bi oni, kteri bi vkljub temu kaj tacega storili, storili kaj nedovoljenega, bi toraj grešili. Onemu vprašanju ni mogoče drugače odgovarjati, kakor tako:

Vsakemu katoličanu je prepovedano brati liberalne časopise, ker to je pregrešno. Temu so izvzete samo one osebe, ktere so v to poklicane, da branijo sv. cerkev napadov lažljivih liberalnih časnikov,

kteri imajo toraj pravico in dolžnost čitati napade in obrekovanja liberalnih časnikov, da lažje branijo sv. cerkev.

To zahteva naravna postava, zahteva božja in cerkvena pravica, zahteva ljubezen do bližnjega.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. junija.

Notranje dežele.

Z neslogo ponašali smo se dosedaj med vsemi narodnostimi edino le *Slovani*, v kteri smo že tolikanj mojstri postali, kot bi nam bila prirojena. Sicer naj pa nikdo ne misli, da smo se v najnovejšem času kaj poboljšali, o kaj še! Vse je ostalo, kakor je bilo; ravnsamo in kavsamo se, da se vse kadi! V tem smislu nismo prav nič na slabšem. Pač pa se je nesloga, kakor kužna bolezen polastila tudi naših sosedov ob desni in levi. Nemci namreč in Lahi so nejedini postali, da bi lahko Poljakom čast delali, in to je dobro za nas Slované. Tega mnenja pa nismo morda le mi; tudi Madjari to priznavajo. „Nemzet“ piše: „Ako je sploh kje stranka, ki bi bila sposobna za uzor nesloge, je to brez dvojbe avstro-nemška, ali bolje nemško-narodna stranka v Avstriji, ki je dolgo časa v državi vrhovno vodstvo imela in bi ga bila še lahko obdržala, če bi se ne bila s pametjo skregala. To bi bilo za Madjare in za dualizem kakor nalašč. Tostran jednostavno nemško vodstvo, onstran jednostavno madjarsko. Ali Nemci tega niso razumeli in so hrepneli po rečéh, ki so nedosegljive, neizpeljive. Človek bi mislil, da so se Nemci v poslednjih šestih letih kaj zmudovali, toda motil bi se. Nič, prav nič, vse je ostalo, kakor je bilo in to izvestno in na korist Slovanom.“

Jutri bo teden, odkar so se bili *nemško-narodni Tebanci* na Dunaji sošli, da se pogovoré, kako naj bi se v bodočnosti imenovali. Malenkost, kaj ne da, in vendar še te niso dosegli. Kakor smo že poročali, izvolili so izmed sebe petindvajset mož, kteri naj v svoji nepresegljivi modrosti stuhtajo pravo ime za stranko, ktera je nekaj pri nas na krmilu stala. O tej stranki se pač mora reči, da jo je Bog s slepoto vdaril in bo tudi zaradi tega razpadla. Nam nič mar, če razpade, saj bi bilo mnogo boljše, če bi je tudi že zdavnaj ne bilo; toda kot vestni opazovalci političnega gibanja se moramo vendar-le vprašati, kje ima ta stranka svojo zaslombo? Sama trdi, da v nemškem narodu, kar pa ni družega kakor očitna laž; kajti njega ne mara, ker se za njegove pravice in za blagor dežele prav nič ne briga. Kaj hoče stranka v državnem zboru, ki je brez podlage, brez programa, brez imena? Kaj družega, kakor razpor delati. Trud resnega dela ji ni mar, ker se ne ozira na svoje volilce, ki po varstvu obrtniškega stanu, po splošni volilni pravici, po preosnovi socijalnega življenja na krščanski podlagi vpijejo, pač pa na slepilo lepih fraz, s kterimi hoče svojim volilcem le pesek v oči metati in jim denar iz žepa krasti za plačilo brezvspešnih preprirov. Današnji volilci so se že sami tolikanj politične modrosti navzeli, da brez izjeme, naj bodo Nemci ali Slovani, Lahi ali Hrvatje, Poljaki ali Čehi, prav dobro vedó, da od lepih fraz ne bodo debelili, pa tudi ne prav najmanjših davkov plačevali. Zato pa tudi ne marajo za kričanje, ki svoji stranki še le sedaj imena iščejo.

Avstrijskega delavca poprime se v najnovejšem času že več let vsako spomlad želja na tuje odriniti s trebuhom za kruhom. V novejšem času se jih mnogo na Grško podaja, kjer se nadjajo bogatega zaslužka pri zgradbi cestá, železnic, kanalov in kdo zná kaj še vse družega. Res je, da

je ondi mnogo avstrijskih inženirjev, delavskih paznikov, kamnosekov, ali ravno tako pa je res, da se tudi tem slabo godi, ker nimajo zadosti dela. Vzrok tej prikazni je prevelika konkurenca med podjetniki, ktera v prvi vrsti na te same, v drugi pa tudi hudo in občutljivo na dohajajoče delavce vpliva. Tem revežem družega ne ostaja, kedar jim denar poide, kakor obrniti se na avstrijsko konzularno oblastnijo, da jih zopet na državne stroške domu spravi, ker bi sicer morali lakote poginiti. Iz tega vzroka se delavci svari, naj ne hodijo na Grško dela iskat. Podnebje ondi je za naše razmere silno nezdravo, voda slaba, živež drag, zaslužek pa manjši, kakor povsod drugod. Dela se za pridne roke nikjer ne manjka in naj si vsak delavec dobro v sree vtisne, da je boljši in več vreden domá pečen vrabec na mizi, kakor pa na tujem golob na strehi.

Vnanje države.

O zasedenji *Poznanjsko-Gneznskega nadškofjskega sedeža* je bilo zopet dolgo časa vse tiho. Vzrok je bil, ker se niso mogli sporazumeti. Bismark je svojo pesem pel, v Rimu so se pa pravice in postave držali; nasledek tega je bil, da je bila škofija pri živemu škofu (kardinal Ledehowski) brez škofa. Ker jim je pa v Berlinu nekaj vendar le na tem ležeče, da imenovana nadškofija svojega metropolita dobi, poklicali so svojega poslanca Schlözerja iz Rima v Berlin, kjer bo vladi o predlogih in zahtevah sv. stola sporočal. Dvanajst let stoji že omenjen sedež prazen in dvanajst let ni zadostovalo, da bi bila krivica pravico v kot vgnala. Koliko si je Bismark že prizadejal za ta nadškofjski sedež nadškofa dobiti, ki bi ne bil toliko namestnik božji na zemlji, kakor pa nemško-cesarski nadškof, kteri bi svojega vrhovnega gospodarja v Berlinu pripoznaval v osebi državnega kanclerja in ne v Rimu v osebi pravega poglavarja katoliške cerkve s trojnato krono na glavi! Bismark se je menda prepričal, da tacega ne bo dobil in bo morda sedaj prijenjal. Katoliška cerkev trdé pravico ne more odjenjati, je pa sicer navajena trpeti. Na trpljenji se je vstanovila in na trpljenji poveljčala, toraj jo tudi sila trpljenja na Nemškem še ne bo vničila, pač pak jo bo danes ali jutri pripeljala do poveljčane slave njene. Bismark bo šel, katoliška cerkev bo pa ostala!

Kjer se že vse kuja, tudi tlačani ali *kamenonosci v Berlinu* ne smejo izostati. Škoda bi bilo, ko bi si tudi le-ti trpini ne priborili nekaj laavorik v dóbi splošnega kujanja. Včerajšni telegram naznanjal nam je, da so sklicali shod, na katerem so povdarjali, da, če sami sebi dobro hočejo, naj kablje in pehare proč pomečejo, naj se po kamenji posedejo in pa tobak popijejo. Delal ne bo nobeden več, dokler se zidarjem in s temi vred pa tudi njim samim ne poboljša plača. Pa naj zidar zida če more brez kamenonosca! Iz tega se vidi, da imajo tudi kamenonosci nekaj v glavi! Naj se le kujajo, opravili bodo težko kaj, ker to je rokodelstvo, ki ga vsak zná brez učenja. Kedar bodo zadosti lačni, bodo pa zopet po peharih segli.

Rusija je v obče prav zadovoljna z novim kabineto na Angleškem. „Journal de St. Petersburg“ trdi, da Rusija Gladstonu tega ne bo nikdar pozabila, da ni imel tistih predsodkov o njej, kakoršni so lastni večini Angležev. Škoda, da se je za kolonijalno politiko tako ubijal in gledé tega se Angleška še sedaj ni odločila. Da bi ona sama na morji gospodarila, ne bode šlo, ker tudi druge države želé si ondi kolikor toliko prostora. Svet je za vse dosti obsiren. Nadjamo se, da nam bo v tem oziru (gledé naselbinske politike) novi kabinet, ki po večini obstoji iz članov Beaconsfieldovega kabineta, popolnoma pravičen in da se je Salisbury podal na stališče svojega prednika. Kako da mu bo postopati, podučil ga bode zgodovinski razvoj sam in ravnati se bode moral po potrebi, kar bo on

naši deželi od Celja namreč do Ljubljane. Odpri so jo v pričujočnosti nadvojvode Albrehta 25. sept.

Bodoče leto osrečil je naše mesto sedanji presvitli cesar Franc Jožef I., kot cesar avstrijski, meseca maja 1850, in se je dva dni med nami mudil. Leta 1856 je prišel zopet v krasni družbi presvitle cesarice Elizabete, ktera je svojega godu dan 19. novembra v Ljubljani praznovala. Dnevi od 17. do 19. novembra so bili tedanjim prebivalcem najkrasnejši dnevi, ki jim bodo do konca življenja v spominu ostali.

Kdo mlajših pa bi bil že pozabil na leto 1866, kedar je bela Ljubljana slovesno sprejemala svitlega zmagovalca pri Kustoci, nadvojvoda Albrehta vračajočega se iz vročega bojnega polja na Dunaj. Navdušenje do vračajoče se zmagovalne armade je bilo tem večje, ker je bil med onimi četami, ki so si pri Kustoci lavorike brale, tudi naš domači polk baron Kuhn št. 17.

Slavnostnih dni štestoletnice leta 1883 pa ne bomo omenjali; kajti barve, s kterimi jih ima vsakdo še danes v svojem srci naslikane, so živeje in krepkeje, kakor naše pero. Le toliko naj omenimo, da so bili za Ljubljano to najlepši dnevi ves čas nje-

nega obstanka, kterih sedanji rod ne bo nikdar pozabil.

Ljubljana ima 1173 hiš in 26.284 prebivalcev.

V te so vštetí prebivalci predkrajev in pa vojaki. Od teh prebivalcev je 20.600 Slovencev, 5684 Nemcev; in sicer 12.851 moških in 13.433 ženskih osob. Prebivalci so većinoma katoliki 25.778; luterancev je 354; židov pa 74. Ni še ravno dolgo od tega, da je Ljubljana slovela zaradi tega, da nima židov, a sedaj že toliko!

Ljubljana je sedež c. kr. deželne vlade za Kranjsko, katoliškega škofa, deželnega glavarstva, deželne sodnije, c. kr. zapovedništva vojne divizije in drugih vojaških, civilnih in duhovskih oblastnij.

V Ljubljani je knezo-škofovo duhovsko sementišče, velika gimnazija, velika realka, učiteljišče za vzgojevanje učiteljev in učiteljic, več ljudskih šol in nekaj zasobnih izgojevališč. V Ljubljani je poštna, telegrafična in železnična postaja dveh železničnih prog.

Ljubljana ima več dobrodelnih zavodov in bolnišnih; društveno življenje je jako razvito po društvi verskih, političnih, zabavnih in lepoznavskih; več denarnih in kreditnih zavodov skrbi za pomoč

v raznih potrebah, hranilnica z zastavnicjo preskrbljuje pa reveže in bogatine z denarjem. Samostanov ima Ljubljana troje in to frančiškanskega, nunskega in onega pri Lazaristih. Križevniški red ima tukaj svojo komendo, red usmiljenih sestrá pa svojo kongregacijo, ki skrbi za vzgojo osirotene ženske mladine in se peča s postrežbo hirajočih v hiralnici. Za dečke je sozidano v zadnjih letih „Marijnišče“, ktereга oskrbujejo šolske sestre.

V trgovini in obrtniji Ljubljana prvo mesto v deželi zavzema in to s pomočjo dobrih in lepih cestá ter dveh železnic. Manj pomenljiva pa je trgovina po vodi razun trgovine z lesom. Ljubljana ima 7 mostov čez obe strugi Ljubljanice in sicer 1 lesen in 1 zidan most čez Gruberjev kanal ali „cesarski graben“; 3 lesene, 1 železnega in 1 zidanega pa v mestu čez Ljubljanico. Mesto je bilo v prejšnjih časih vtrjeno, sedaj je pa odprto in ima več trgov, cestá in posebno lepa sprehajališča, s kakoršnimi se zamore le maloktero mesto ponašati. (Pa tudi kar se tiče nemških napisov, bodisi nad trgovinami ali nad zasobnimi zavodi! Naj bi se pač te črne maroge prej ko prej odpravile; v dobiček Ljubljani nišo nikakoršen, v mnogo škodo pa. Vred.)

tudi storil, ker le predobro pozná Evropo in njene razmere. Iz tega vzroka Rusija z jako mirnim sreem spremembo na britanskem otoku gleda.

Med Ameriko in Angležt sklenila se je pogodba, na podlagi katere si bodo izročevali pribegle hudodelce. Amerika kakor tudi Angleška bili ste dosedaj pravo pribežališče nepoboljšljivih grešnikov. Kdor je imel toliko, da je v eno ali drugo pribežal, je bil že popolnoma varen. Polagoma so pa vendar velesile druga za drugo sklenile z Ameriko pogodbe, na podlagi katere tudi od ondot hudodelca domu pokličejo, če je ravno hudodelstvo toliko vredno, kar pot in vožnja stane. Tako ste tudi Angleška in Amerika tako pogodbo sklenili, ker je Angleže najskrajnejša potreba k temu prignala. Večina hudodelstev in hudodelcev, kar se jih je v novjšem času v združenem kraljestvu Veliko-Britanskem zgodilo, prišli so iz Amerike, kjer so za take reči posebno vgodna tla. Poleg fenirjev lovili in izganjali bodo pa tudi hudodelce, ki so si na finančnem polji kaj na glavo nakopali. Veliki goljufi, kridatorji, pobegli bankirji, blagajniki in drugi, ki so se nad tujim izročeni jim denarjem spozabili in z njim pobegnili, iztiravali se bodo ravno tako redarstvu dotične države, kjer so hudobijo včimili, kakor fenijci, nihilisti in anarhisti. Angleška je menda sprevidela, da preveč gostoljubnosti ni dobro.

Izvirni dopisi.

Iz Kamniškega okraja, 26. junija. Vrlo dobro pometa slavno okrajno glavarstvo Kamniško šnop-sarije; vsaka gostilna in štacuna je že imela kaj opraviti pri glavarstvu, če še ni bila kaznovana zraven. Pri drugih glavarstvih na Kranjskem pravijo popotniki, da ni tako strogo, zato pa tudi „šnops“ več žrtev zahteva. Vse prav; naj se le stopa na pete vsem, ki to grdobijo podpirajo in razširjajo. A vendar si upam trditi, po tem namreč soditi, kar čujem in skušam, da vse preiskovanja in kaznovanje prodajalcev spirita in krčmarjev ne bo mnogo pomagalo, dokler ne bo špirit po 2 gld. liter, ali pa še dražje. Tukaj bi vlada gotovega in poštenega davka lahko na milijone dobila; če pa ne in bi se ljudje kujali tak davek plačevati, bi bilo za deželo in prebivalce še najboljše preskrbljeno.

Nadjamo se, da novi državni zbor gotovo kaj vkrene, ker huda voda tudi po družih deželah ljudi suši in mori, finančno ali fizično.

Iz Št. Ožbaltske okolice, meseca junija. Dolgo sem pričakoval kakega dopisa o naših srenjskih volitvah, a ni ga nobonega. Zato Vam za danes le naznanim, da volitev, ki se je s takimi težavami v največem snegu izvrševala, je od vis. vlade zavržena. Bila binkoštno soboto druga volitev. Smem reči le iz nagajivosti, pa menda tudi iz družih namenov, da so se volitve izvrševale, kakor je bilo nekterim všeč; zakaj mnogo jih zavolj neugodnega časa ni moglo zraven priti. Ni li mogla biti volitev kaki dan prej ali kaki dan pozneje? I se vé, da ne; potem bili bi tudi kateri k volitvi prišli, katerih niso marali. Včasih so tako hvalisali zložitev srenj v eno veliko. Pri nas se je tako zgodilo; a kdo je zdaj zadovoljen? Razun tistih, ki bi jih lahko na prste naštel, nikdo drugi.

Žalostno osodo zblaznelega Koširja tukaj vse miluje, ker poznali smo ga po tej dolini skora vsi kot poštenjaka. Bog se ga usmili. Značiti v kratkem kaj več.

Domače novice.

(V cerkvi presv. Srca Jezusovega) bode jutri ob 9. uri premil. knezoškof posvetil altar ssv. Cirila in Metoda. Potem bo pri istem altari velika slovesna sv. maša, „Te Deum“ in zadnjič sledi še tiha sv. maša. — Tako bo v kapelici ssv. Cirila in Metoda vendar vse zgotovljeno do pravega časa, dasi ravno je bil čas zelo kratak in je že trdo šlo. Statue ssv. Cirila in Metoda so še le sinoči v noči došle. Daljši popis sledi pozneje.

(Iz Velehrada) so v Mariboru nekteri gospodje, ki nameravajo tje iti, to-le sporočilo sprejeli: „Od 5. do 12. julija t. l. se obhaja na Velehradu poglavitna slovesnost. Vsaki dan v celi osmini bo pontifikalna slovesna sv. maša. Prenosišče je po moččnosti oskrbljeno. Kužnih, nalezljivih boleznih tukaj ni. Kar se govori, so vse hudobne (tendenziöse) laži! Velehrad, dne 25. junija 1885.

Z odličnim spoštovanjem

Vykydal I. r.“

(Lep mašni plašč) daroval je tukajšni posestnik gosp. Anton Jeločnik, za kapelo sv. Cirila in Metoda v cerkvi Jezusovega srca.

(„Glasi katoliške družbe“) dotiskali so se danes in se bodo prihodnji teden že razpošiljali. Knjiga obsega 12 1/4 pôle; več nego 7 pól je vsebine o sv. Cirilu in Metodu.

(O g. Matiji Kaderabku), ki bode jutri obhajal šedesetletnico svojega tiskarskega posla, kar smo že nedavno omenjali, zdi se nam danes jako umestno še naslednje omeniti. G. Kaderabek je brezdzvojno starina med avstrijskimi tiskarji. Rodil se je 10. februarija 1811 v gradu Lovnovice pri Pragi. Leta 1825 začel se je učiti tiskarstva in se ga je izučil pri J. Spurnyju v Pragi. Še jako mlad podal se je vže po svetu in je delal v Lincu in Celovcu. Leta 1832, 30. avgusta vstopil je pa v Jožef Blaznikovo tiskarno, kjer je do danes ostal, toraj 53 let na enem mestu zvest, priden in vesten delavec, pravi uzor svojim tovarišem. Kljub svojim 74 letim je g. Kaderabek še jako čvrst in gibčen na duhu in telesu. V dokaz tega njegovo službovanje v 60. službenem letu. Kaj takega se ne doživi vsako leto!

(Huda ura) nastala je danes popoldne ob 1 1/2 3. uri v Ljubljani po hudi in omamljivi vročini. Gost dež se je vlił, vmes se je čulo oddaleč zamoklo gromenje; pa tudi bliskalo se je. Vročina je bila že od večeraj zjutraj neznosna in so opazovalci vremena že večeraj za danes dež napovedovali. Ko to pišemo (ob 4. uri popoldne) še vedno grom buči.

(„Führer durch Krain und die Landeshauptstadt Laibach“) ne velja 20 kr., kakor smo po zmoti nedavno pisali, temveč 70 kr. Dvajset krajevarjev velja le priložen mu načrt Ljubljanskega mesta sam za-se.

(V Postojnski jami) bode jutri ob 4. uri popoldne zopet velik shod ob električni in navadni razsvitljavi.

(Službo) stavbarskega pristava pri c. kr. državnem stavbarstvu na Kranjskem dobil je stavbarski praktikant g. Alojzij Muck.

(Učiteljem) za Bosno in Hercegovino ponujajo se službe po 500 in 600 gold. s prostim stanovanjem, vrtom in drvmi za kurjavo. Je že nekaj, ali za Bosno in Hercegovino ne veliko, kjer je živeti jako drag. Smešno je, da se nekatere službe tam dole tako briljantno plačujejo in to posebno one, ki so po mestih, kjer človek, ki je na kupovanje sproti navezan, vendar lagje vse dobi, kakor pa na ubožni deželi. Učitelj je vendar povsod revež! Plače komaj toliko da živi, študij se pa od njega skoraj za celo univerzo zahteva!

(„Savinski Sokol“) napravi v nedeljo, t. j., 28. t. m., izlet na Vransko, kamor se tudi pridruži Kamniška pevska „Lira“.

(Pošta med Krškem in Novim mestom) bode s 1. julijem dvakrat na dan vozila, in sicer po tem-le redu:

I. vožnja:			
Iz Novega mesta	bo šla ob	4. uri	— m. zjutraj.
„ Št. Jerneja	„ „ „	5. „	30 „ „
„ Kostanjevice	„ „ „	6. „	55 „ „
V Krško pride	„ „ „	8. „	25 „ „

I. vožnja:			
Iz Krškega	bo šla ob	7. uri	25 m. zjutraj.
„ Kostanjevice	„ „ „	9. „	— „ „
„ Št. Jerneja	„ „ „	9. „	50 „ „
V Novomesto pride	„ „ „	11. „	55 „ „

II. vožnja:			
Iz Novega mesta	bo šla ob	2. uri	30 m. popold.
„ Št. Jerneja	„ „ „	4. „	20 „ „
„ Kostanjevice	„ „ „	5. „	25 „ „
V Krško pride	„ „ „	6. „	55 „ „

II. vožnja:			
Iz Krškega	bo šla ob	3. uri	— m. popold.
„ Kostanjevice	„ „ „	4. „	40 „ „
„ Št. Jerneja	„ „ „	5. „	50 „ „
V Novomesto pride	„ „ „	7. „	40 „ zvečer.

Z vsemi navedenimi vožnjami se sprejemajo popotniki. Voznina znaša od Novega mesta do Št. Jerneja 80 kr., od Št. Jerneja do Kostanjevice 30 kr., in od Kostanjevice do Krškega 1 gld., in obratno iste cene.

(Poslednja zvezka) 11. in 12. „Ljudske knjižnice“ v Mariboru izhajajoče, izšla sta za prvo polletje. Vsebinska 12. zvezka je: Povesti „Sila“ in „Davoriša“, poslovenil Hrisogon Majar, in pa „Skopuh“, preložil L. Gorenjec.

(Banki „Slaviji“) je c. kr. glavno vodstvo državnih železnic naklonilo svojo visoko pokrovitelj-

stvo. Isto je izdalo namreč do podrejenih uradov okrožnico, s katero priporoča svojim uradnikom in sploh vsem uslužbenim osobam, naj se zavarujejo na življenje pri banki „Slaviji“.

(Banka „Slavija“) sklenila je v mesecih januar, februar in marec t. l. 11.670 novih zavarovanj za 13.278.993 gld. 96 kr. kapitala ter je za to prejela 362.393 gld. 70 kr. zavarovalnine in pristojbin. Za škode plačala je v teh treh mesecih 86.938 gld. 95 kr. Denarni promet osrednje blagajnice iznašal je 1.780.311 gold. 64 kr. V posojilnicah bilo je v tem času naloženih 366.198 gld. 74 kr., na zemljišča posojenih pa 570.623 gld. 41 kr. Gasilne brizgalnice dobilo je šest občin. — Samoupravna društva za zavarovanje pokojnin postajajo od dne do dne bolj priljubljena. Dokaz temu je, da štejejo do konca marca 1885 že 1236 članov, ki so skupno zavarovali 140.945 gold. 52 kr. pokojnin in zato obvezali se vplačati 502.416 gld. 13 kr. ulog. — Tudi zastopniški pokojninski fond se izdatno in hitro množi, kajti koncem marca t. l. imel je že 52.428 gold. 65 kr. premoženja.

Razne reči.

— Obsojena sta bila na kresni dan v Zagrebu Višemir Zima, vrednik, in Gabrijel Grünhut, izdajatelj satiričnega lista „Bič“. Ker so porotne sodnije za nekaj časa vstavljene, prišla sta pred redno sodnijo pod predsedništvom Kukuličevem. Tožena sta bila kalenja javnega miru in je bila zaradi tega obravnava tajna. Popoldne razglasila se je obsodba, ki naznanja, da sta zatoženca vsled izdaje dotične številke „Biča“, ki je bila pa vrh tega konfiscirana, kriva hudodelstva kalenja javnega miru in reda, ker vsak stavek posebej, kakor tudi skupna vsebina zasramuje in zaničuje postavno zvezo Hrvaške z Ogersko in hrvaškega bana. Zaradi tega obsojen je bil Zima kot pisatelj na dve leti, Grünhut pa kot izdajatelj na deset mesecev hude ječe, poostrene vsak mesec dvakrat s postom. Obsojenca sta se proti tej obsodbi pritožila; prošnja njuna, da bi ju do višje odločbe spustili iz ječe, se je pa naravnost odbila. Tako so svoje dni pod Kollerjem na Češkem pokorili časnikarje, ki so imeli zadosti poguma narod svoj pred tujim navalom braniti.

— Budějoviški škof, grof Schönborn, prekoniziran bode v papeževem konzistoriji za nadškofa v Pragi in češkega metropolita meseca julija; slovesno umeščen na prestolu sv. Vojteha pa na 15. avgusta, kedar je grof Schönborn pred 12 leti novo mašo pel. Tudi ranjki kardinal in nadškof Schwarzenberg bil je na 15. avgusta umeščen.

— Najmlajši profesor v avstro-ogerski državi je izvestno 15letni Ernest Muranyi v Raaburojen, ki je letos maturo naredil, takoj potem pa se je oglasil na izpit za profesorja stenografije, kterege je na 20. t. m. tudi srečno dovršil. Dobil je že profesorsko diplomo.

— Nesreče. Kakor znano, je toča po primorskih bregovih že nekoliko gospodarila ter vinogradnike bolj ali manj poškodovala. — Nedavno je bila neki toča okoli Mantove, Verone, Vincence — 70 kilometrov po širokem in dolgem — neki tako silna, da je po polji vse prazno, kakor po cesti. — Teden poprej je pa v Mantovi vihar tako silno vihral, da je skoraj da vse šipe pri poslopjih potrl ter škode več ko 100.000 lir napravil. Šip od začetka neki niso mogli drugih dati, kakor le za spavnice ter še le pozneje so zamogli drugim potrebam zadostovati. — Treska in hudega vremena varuj nas o Gospod!

Telegrami.

Trst, 27. junija. „Juri s pušo“ je bil zasežen radi petih člankov.

Dunaj, 27. junija. Rumunski kralj in kraljica odpeljala sta se dopoldne v Budapešt, kjer si hočeta ogledati razstavo.

London, 27. junija. Kakor se čuje, pričele se bodo razprave zaradi afganske meje ob navzočnosti Lesarjevi med Salisburyjem in Staalom. Sploh so tega mnenja, da kar je do sedaj sklenjenega, ostane; druge točke, pa pravijo, da ne bodo nikakih sitnosti delale.

Madrid, 27. junija. Kolera se v pokrajinah Murčija in Valencija še vedno razširja. Iz novega pokazala se je v pokrajinah Toledo, Alicante, in Saragosa. V Toledu so zaprli vojaško šolo.

Narodno gospodarstvo.

Od „Aziende“, avstro-francoskega društva za zavarovanje proti ognju, toči, in vsakojakim drugim neugodam nam je došlo o obnem zboru 10. junija še sledeče za objavo vsem dotičnim, ki so pri tem društvu zavarovani. Zavarovalno

društvo „Azienda“ deli se v dva glavna oddelka: a) za zavarovanje življenja in rent, b) oddelak za zavarovanje proti ognju, toči in vsakojakim drugim nezgodam. Delnic je bilo zastopanih 3175 z 57 glasovi.

Premije z rezervo vred iz lanskega leta znašale so pri požarnem oddelku 3.444.342 gld. Tem nasproti izdalo se je na stroških za proti zavarovaji 498.496 gld., za povrnitev škode 1.133.358 gld., za plačane provizije 411.057 gld., za stroške zastopništva in agencij 260.234 gld. Na leto 1885 se je prenesla premijska rezerva 673.718 gld. in rezerva za škode 339.619 gld. Dobička je čistega ostalo 127.859 gld.

Oddelak za točo imel je premij 581.906 gld.; izdajki za protizavarovanje, škode in agente znašajo pa 493.398 gld., ostaja dobička 88.508 gld. nasproti zgubi lanskega leta, ki je znašala 123.484 goldinarjev.

Oddelak za prevoznino je sprejel na premijah 324.904 gld. in ima čistega dobička 68.077 gld. Skupni dobiček iz poslovanja in dohodki iz naložene glavnice znašajo za leto 406.271 gld. Od tega se morajo odbiti stroški za osrednje upravnštvo z 166.123 gld., na kar ostane še 240.147 gld. dobička. Od tega se odloči 35.000 gld. za napravo davčne rezerve, 12.095 gld. pa za odpis. Gledé 193.052 gld. predlagal je upravni odbor, da naj se po odbitku postavnih dotacij izplača 8% dividenda v skupnem znesku 93.600 gld.; 40.000 gld. naložilo se je pa na poseben sklad. Obračun in pa predlogi, kako naj se dobiček porabi, so se sprejeli. Dividenda za leto 1884 izplačevala se bo po 16 frankov na delnico od 1. julija nadalje pri blagajnici na Dunaji.

Glavni zastop „Aziende“ za Kranjsko, Koroško in Primorsko ima g. Josip Prosenev v Ljubljani, Slonove ulice šte. 52.

Za kapelo ss. Cirila in Metoda v novi cerkvi Jezusovega presv. Srca v Ljubljani so darovali č. gg.:

Frane Omersa, kupec v Kranji,	10 gl.	— kr.
Peter Berčič, duh. opravitelj v Starem Logu,	7	30
Jurij Skofje, posestnik v Sentiurju pri Brdu,	1	—
Tomaž Brus, duhovnik v Besnici,	2	—
Janez Jelenc, duh. svetovalec na Dunaji,	5	—
Ivan Jenko, načelnik postaje v Sentiurju ob južni železnici,	1	—
Luka Svetec, e. k. notar v Litiji,	5	—
Duhovnja Sela pri Kamniku,	5	—
L. Potočnik v Gornjem Gradu,	5	—
Anton Hočevar, župnik v Sent-Lovrenju ob Temenici,	6	—
S. Muršec v Radgori,	3	—

(Dalje prih.)

Potrjim sreem naznanjajo podpisani prežalostno vest o smrti svojega preljubega soproga, oziroma očeta, tasta in starega očeta, gospoda

SEBASTJANA ŠAVNIK-a, lekarnja in posestnika,

ki je danes ob 6^h uri zjutraj po kratkem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajoče v 85. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb bo v nedeljo 28. t. m. ob 4. uri popoldne. Sv. maše se bodo v tukajšnji farni cerkvi brale. Nepozabljivi ranjki bodi priporočen molitvi in blagemu spominu.

V Kranji, 26. junija 1885.

Ivana Šavnik roj. Toman, soproga.

Karol in Edvard, Marija, sinova, hči.

Leopoldina roj. Jugovic, sinova.

Karol, Franc, Marija, Janko, Pavel, vnuki in vnukinja.

Tujci.

25. junija.

Pri **Matiču**: Aleks. Rehn, e. k. general-konzul, z Dunaja. — Hek in Bakenmaier, trgovca, z Dunaja. — Vitez Hauer, e. k. rudarski nadsvetnik, iz Ljubna. — Stef. Behofschitz, trg. pot., iz Linca. — Henrik Bamberg, zasebnik, iz Zagreba. — M. Blan, trgovec, iz Zagreba. — Ant. Blažek, e. k. nadporočnik, iz Trsta. — Anton Dorn, postajni načelnik, s soprogo, iz Vidma.

Pri **Stonu**: Daniel Morin, e. k. kapitan, s soprogo, iz Lušina. — A. pl. Rivera, e. k. poročnik mornarice, iz Lušina. — Valt. Gossar, inženir iz Albe. — Anton Zgur, župnik, iz Leskoveca. — Janez Gregorič, posestnik, iz Leskoveca. — P. Chevartal, asistent na rud. akademiji, iz Ljubna. — Horovsky. Kupelwieser, Schmuet, Rudolf, Gartrynski, Mankowski, Drolz, Stapf, Klachler, Ther, Wenhart, Torker, Vogel, Fürth, Panzl, Knittelfelder, Krempl, Putz, Mauritz, Fitz, Stuchliet, Popper in Herrmann, rudarski akademiki, iz Ljubna.

Pri **Bavarskem dvoru**: Vaelav Lippert, inženir, z Dunaja. — Sogar in Logar, rudarska akademika, iz Ljubna. — Janez Gruden, posestnik, z Vrhnike.

Pri **Tavčarji**: Schellander, fregatni kapitan, z družino, iz Pulja. — Janez Eichwalder, trgovec, iz Feldkirshna.

Pri **Južnem kolodvoru**: Karolina Javorek, zasebnica, iz Opatije. — Josip Dolence, zasebnik, iz Loke. — Naglič, ključavničar, s soprogo, iz Kranja.

Pri **Virantu**: Marija Lanzoni, zasebnica. — Marija Sirk, zasebnica, iz Trsta. — Mat. Lavrenčič, posestnik, iz Vrhopolja. — A. pl. Eichhof, e. k. okr. sodnik, iz Radstadta. — Jakob Dereani, posestnik, iz Žužemberka.

Izdajatelj in odgovorni vrednik **Jožef Jerič**.

Umrli so:

22. junija. Marija Kagnus, uradnikova vdova, 83 let, Kongresni trg št. 5, Marasimus.

V bolnišnici:

21. junija. Janez Glažič, gostaj, 34 let, vodenica.

22. junija. Matjev Budna, delavec, 34 let, jetika.

23. junija. Jakob Šega, čevljar, 70 let, jetika.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

27. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl.	55 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83	15
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108	25
Papirna renta, davka prosta	99	25
Akcije avstr.-ogerske banke	859	—
Kreditne akcije	286	90
London	124	20
Srebro	—	—
Francoski napoleond.	9	84 1/2
Ces. cekini	5	88
Nemške marke	60	95

Na prodaj

je po jako nizki ceni

7 železnih štacunskih vrat

s kamenitimi bangerji vred,

5 izločnih oken in dvoje velikih vrat.

KRISPER & URBANČ

v Ljubljani.

Slomšekovih zbranih spisov

IV. knjiga:

„RAZLIČNO BLAGO“

ravnekar izdana, dobiva se pri izdajatelju čast. gosp. Mih. Lendovščeku v Makolah (Maxau bei Pöltschach) po 1 gld. s poštnino vred. Tržna cena po knjigarnah ji je 1 gl. 40 kr. za trdovezan, 1 gl. 30 kr. za broširan iztis. — Obsega tri oddelke: I. „Šola in odgoja“, str. 180; II. Narodna politika in narodo gospodarstvo, str. 183—354; III. Razna tvarina, str. 357—428.

Gostilna na prodaj!

Stara, vsakemu dobro znana gostilna v **Rudolfovem**, ležeča na prijaznem kraju ki obsega dve tik druge stoječi hiši, dobro zidani, sprostornimi sobami za gostilno, z lepim vrtom in prav romantičnim razgledom. Tudi je zraven prav dobra ameriška ledenica, in obzidano in s šipami obdano kegljišče, in dve lepi sobi za prenočišče tujecev namerava podpisana iz proste roke, zaradi bolnosti prodati.

Pogoji se pri lastnici natančneje zvedo ustmeno ali pa pismeno. Čas za kupec je do 1. septembra 1885 odločen.

Rozalija Bruner, lastnica.

(2)

Ivan Lapajne v Krškem

je izdal in ima v zalogi sledeče (20)

knjige in knjižice

za ljudske šole in učitelje:

a) Praktično metodiko	cena — gl.	80 kr.
b) Prvi poduk	—	60
c) Fiziko in kemijo	—	60
d) Prirodopis	—	56
e) Zemljepis	—	26
f) Geometrijo	—	24
g) Malo fiziko	—	23
h) Domovinoslovje	—	20
i) Pripovedi iz zgod. Štajerske	—	6
j) Opis krškega okraj. glav.	—	30
k) Zgodovina štaj. Slovencev	1	20

Isti pisatelj ima v zalogi tudi razne pisanke in risanke, mali slovenski zemljevid kranjske dežele z deli sosednih kronovin, cena 1 kr., ter slovensko-nemški zemljevid Avstrijsko-Ogerske, cena 1 kr., in zemljevid Krškega okrajnega glavarstva, cena 5 kr.

„Homeriana“

imenuje se zdravilna rastlina, ki je gotovo dobra pomoč za vse bolezni v **prsih, plućih, vratu** in pri **naduhu**! Zdravniki so jo poskušali in priporočili. Zavitek za dva dni velja 70 kr. in le tisti so pravi, ki imajo vtisnjeno zgornjo varstveno znamko.

Na Kranjskem se dobiva v lekarni **G. Piccoli v Ljubljani** na Dunajski cesti.

Knjižico pa, v kateri so čudoviti vspehi homerijanskega čaja popisani, po zdravniških preiskani in potrjeni, pošilja proti pošiljavi 3 petkrajarskih mark za pisma zgoraj omenjeni lekarnar ali pa pripravljavalec tega čaja, **Pavel Homero v Trstu**, ki je zdravilno moč te rastline prvi zasledil, brezplačno.

Terček & Nekrep,

trgovina z železnino

v Ljubljani, mestni trg št. 10,

prilagočata stalno, dobro izbrano zalogo **najbolj-sega kmetijskega in poljedel-skega orodja in strojev**, posebno **kr-moreznice Henrika Lanža v Mannheimu**, izvrstna **orala** (pluge), kakor tudi druge najboljše izkušene izdelke; nadalje: **Žitne snažnil-nice**, vozove, sani, pluge, sesal-nice, cevi za vodnjake in vodnjake same, **štedilna ognjišča**, peči, ognja in tatov varne kase itd.; — potem izvrstni **kamniški cement** in **poljski ma-vec** (gips); dalje **železnične šine** in **kovanja za stavbe**, — vse to po naj-nizjih cenah v zalogi in po unanjen naročilu, ki se vsako naglo in natančno izvršuje. (36)

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

prilagoča in razpošilja s poštним povzetjem

Marijacelske kapljice

za želodec,

NUR ECHT BEI APOTHEKER TRNKOCZY LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspeh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper: **mankanje slasti** pri jedi, **slab želodec**, **urák**, **vetrove**, **koliko**, **zlatenice**, **bljuvanje**, **glavoból**, **krč** v želodec, **bljše srca**, **zaba-sanje**, **gliste**, **bolezni na vra-nelci**, na **jetrih** in **zoper zlato žilo**. 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozar-jamo, da se tiste istište **Mari-jacelske kapljice** dobivajo samo v lekarni pri „**Samorogu**“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri **J. pl. Trnkóczy-ju**. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper **protin** ter **reumatizem**, **trganje po udih**, **bolečine v križi** ter **žicah**, **oteklino**, **otrpnele ude** in **kite** itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „**cvetu zoper trganje po dr. Maliču**“ z **zraven stoječim zna-menjem**; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu **J. pl. Trnkóczyju**, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in že več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na **Vaš dr. Maličev protinski cvet** za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila **oprostili mučnih bolečin**. S popolnim prepričanjem priznavam toraj **dr. Maličev protinski cvet** kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisirčnejšo zahvalo, vsem spoštovanjem vdani

Franc Jug, posestnik v Šmarji p. Celji.

(13)

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči sokli in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izborno zoper brumore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživiljačoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

e. k. priv.,

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasani človeškega telesa, glavobólu, otrpjenih udih, skaženem želodec, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoje s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoje.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila z dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „**samorogu**“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Tisk „Katoške Tiskarne“ v Ljubljani.